

3.000 CARACTERS

L'encontre poètic amb la Trasmediterranea

DOLORS MIQUEL

El començament del viatge ja va ser tota una premonició: enmig de les fosques aigües nocturnals del port de Barcelona, l'Enric Casasses m'assenyalava des de babord del vaixell *Sorolla* el nom de la companyia naviera, la Trasmediterranea, una companyia que es dedica a fer recorreguts marítims entre els països catalans i que ha volgut sostreure la ena catalana del nom amb què s'ha batejat. Ja en plena travessia, mentre l'Enric llegia els exorcismes, o el llibre més avantguardista de Verdager, del qual em feia arribar petites joies, jo em passejava pels somnis d'en Bauçà, tot llegint-hi versos relatius als Països Catalans: "Som en fase terminal / avancem amb gran dolcesa, / caminant endins del llac". Bé, de fet avançàvem per la mar Mediterrània. Ens dirigíem al 4t Encontre de Poesia dels Països Catalans, organitzat pel pintor Francesc Calvet, que ens va

venir a rebre al port de Maó (o *Mo*, com en diuen allí) a una hora intempestiva del matí. Aviat, a l'hotel, ens vam trobar amb dos dels poetes recitadors, l'Àngels Cardona, poeta mallorquina i fumadora de pipa, i amb Jep Gouzy, que feia cap des de la Catalunya Nord. Una pujada simple a l'habitació de l'hotel, abans de reprendre l'activitat conjunta, em va permetre d'adonar-me'n que a Ses Illes, els cambrers desconeixien completament el meu dret inalienable que, com a mínim, m'entenguessin en català. Però com que necessitava mistos, la necessitat i la pressa van poder més que el meu dret, que va acabar claudicant en "unas serillas".

Després d'un dinar a Mongofre, un immens casalot on vam conèixer els altres dos recitadors, dos menorquins, Clara Elorduy i Tomeu Ventrall, poeta que aquell vespre s'iniciava en les arts de recitar. I després de gaudir d'una es-

plèndida passejada amb Fina Salord i el seu home, pels paisatges lunars de Favariix i pel poble talaiòtic de Talatí, on es va poder veure un Enric Casasses retallant-se dalt de tot d'un talaiot, contra el blau del cel illenc, vam anar per feina. El recital fou inaugurat per Jep Gouzy, que ens va explicar la situació del català a la Catalunya Nord. Jep va dir que si hi havia 300 persones que podien entendre el català, la meitat el parlaven i d'aquests uns quants, pocs, l'escriuen i el llegien. Tots els poemes triats per a aquesta ocasió per Jep feien referència a la impotència, la ràbia continguda per aquesta situació cultural i lingüística. No endebades diu Comalade que per tal de veure el futur que alguns mals agorers ens imputen només ens cal anar a la Catalunya Nord, i potser fóra bona cosa que a les escoles que fan tantes excursions literàries insulses i pesades duguessin els alumnes a veure com s'acaba amb

Enric Casasses en un recital poètic

una cultura, la nostra (ves per on!) allí, a Ceret, o a Perpinyà, potser això els faria reflexionar una miqueta més que les pesades reflexions dels llibres escolars de text.

Més enllà d'aquests entrebancs realistes, l'encontre i l'illa van ser magnífics. Els comiats foren de debò. Quan marxàvem, de nit novament, des del port de Maó en la companyia Trasmediterranea, renegava d'aquesta simpatia acomodaticia dels catalans, ahora que li demanava a la cambrera de les Chimbambes una *toalla* perquè no volia pas

anar perdent el temps ens discussions malagrades que me la farien contrària la resta del viatge i podrien posar en perill la meua supervivència dalt de la nau. Ja acomodada, de retorn, mentre l'Enric llegia els magnífics exorcismes verdagerians, jo em *capbauçava* altre cop en *Els somnis*, i, tot oblidant la meua servitud a la comoditat, llegia: "El pecat dels catalans / consisteix a comparar-nos / amb els nostres enemics / i restar cofois, permetre'ns / de gandulejar, no fer / més del compte: ens fa pànic".

ARA COM ARA

Ja el tenim aquí: és Carles Rebassa!

CARLES HAC MOR

He sentit recitar a Carles Rebassa un poema seu. No us en diré pas el títol, del poemàs, ni us en faré cinc cèntims d'un sol vers seu. Quan escolteu el poemot en veu d'en Carles Rebassa –que, sens cap mena de dubte, serà ben aviat, encara que no ho vulgueu–, sabreu que aquells són els versos de què parlo, perquè no en voldreu dir el títol a ningú, ni a ningú li'n direu ni mig versot.

Perquè tothom respectarà tant i tant el grandíssim poema del gran profeta Carles Rebassa que ningú no gosarà fer-li competència; tothom no farà sinó esperar que comparegui ell, en persona, tot declamant el seu poema. I ell acudirà a tot arreu, perquè ell és el seu poema de la mateixa manera que el seu poema és ell.

I haurà vingut ell, i llavors, havent-li escoltat bocabadats el poema, restareu encesos i ens haurem posat a caminar cap allà on ja som i no sabem que hi som. I cansats, sense notar-nos cansats, de tant dir –i ben i ben dit– que no hi ha res a dir, entendrem que ell, en Rebassa, ens ho diu tot i més: que hi ha molt a dir i que de seguida pot ser dit, aquest molt, aquest tot, és a dir, el seu poema-pedra, que ens ha de deixondir i que ens deixarà pre-

nyats de poesia, que rima amb profecia i anarquia.

"Que baixi en Carles Rebassa a escandir el seu poema!", reclamarà la gent. "Sí, que no es faci pregar gaire!", gemegaran poetarros i patumetes. Que la seva veu i el seu poema ens tornin leretes a fi de poder afirmar tot allò que tantes negacions ens demanen.

I ell, amb el seu poema-torrent, ens dirà que únicament ens vol dir que diguem tot allò que ja diem pel sol fet de ser el que som com a individus que ens ratifiquem com a negadors de tot allò que ens nega com a subjectes del verb alçar-se, que, de fet, significa acceptar-se mitjançant la revolta contra tot allò que exigeix que ens acceptem com no podem ser.

Tanmateix, Carles Rebassa no predica pas res. Tant és així que ell no vol ni tan sols predicar la no-necessitat de predicar. Ell canta –que no és pas només fer refilets– allò que cantem quan ens posem a cantar-nos; lloa allò que no caldria cantar, sinó viure i prou. Ell ens exalta a nosaltres per tal com, mentre l'escoltem, ens exaltem en adonar-nos que som allò que algun cop hem sabut que érem.

Que reciti Carles Rebassa a la cantonada de més avall, per no dir de més amunt, o al bar d'aquí al costat. O que el duguin, si volen, als llocs amb prestigi:

amb el seu poema-sí els transformarà en tota una altra cosa.

El que importa és això: que s'aparegui pertot Carles Rebassa –més val que ningú no el porti enllac–, que declami on sigui –on vulgui– el seu poema-no (i en té més, és clar, de poemes, però aquí enlairem els seus versos que fan tremolar les esferes perquè testimonien l'ésser que som quan no volem ser res més que el que som, que ja és moltíssim).

Visca Carles Rebassa! El volem ara –un ara dilatadíssim– i aquí –un aquí tan immens com el seu poema-vent–. Visca el seu poemàs escandit per ell i que és un clam que, amb l'optimisme nihilista del vitalisme de la sola de les sabates, ens fa venir salivera per enarborar el jo de cadascú, indestruable del jo que som jo i tots els meus tus (que no és pas cap jo col·lectiu)!

Per acabar i per situar-lo com cal: Carles Rebassa, nat a la Ciutat de Mallorca el 1977, ha recitat el seu poema, ja tan famós, al pati de la Misericòrdia, a Palma, en el marc del Festival de Poesia de la Mediterrània d'enguany. Sis-centes persones el van aplaudir fins a fer-se mal a les mans. I ara la brama d'aquell poema-fura corre per totes les illes i ja s'escampa fins a Fraga, Salses i Guardamar. Que tothom estigui a l'aguait!

TERRA DE CULTURES

Saló del Tinell
Museu d'Història de la Ciutat

Exposició
28 maig - 31 agost
Barcelona 2003

Organitza:
IE Med.
Institut Europeu de la Mediterrània

Amb la col·laboració:
MUSEU D'HISTÒRIA DE LA CIUTAT
TUNISIA
Institut National du Patrimoine Tunisien